

Autor/autorka

Dawid Kliś

1. Etap edukacyjny i klasa

- szkoła ponadpodstawowa - liceum - klasa I

2. Przedmiot

- język polski

3. Temat zajęć:

Styl romański oraz styl gotycki, czyli sztuka średniowiecza.

4. Czas trwania zajęć

45 minut

5. Uzasadnienie wyboru tematu

Prezentowany temat realizuje zagadnienia ujęte w podstawie programowej do języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej, jest również zgodny z rozkładem materiału przygotowanym do realizacji z podręcznikiem do języka polskiego dla liceum ogólnokształcącego i technikum – podręcznik „Ponad słowami” (wyd. Nowa Era).

6. Uzasadnienie zastosowania technologii

Zastosowanie w edukacji rozwiązań multimedialnych nie tylko urozmaica lekcje oraz proces przekazywania treści dydaktycznych, ale także sprzyja aktywizacji uczniów oraz sprawia, że pracują oni przy pomocy narzędzi, które – w obecnych czasach, kiedy nowoczesne technologie zdominowały wiele aspektów życia i są dla nastolatków czymś dobrze znanym i naturalnym – są dla nich bardziej atrakcyjne, znajome i wzbudzające większą ciekawość niż tradycyjne środki dydaktyczne. Jednocześnie w trakcie lekcji uczniowie mogą ćwiczyć i doskonalić umiejętność korzystania z różnych narzędzi multimedialnych, co niewątpliwie wpłynie korzystnie na ich funkcjonowanie we współczesnym świecie i pomoże swobodnie poruszać się w społeczeństwie informacyjnym. Korzystanie z nowoczesnych narzędzi podczas lekcji pokazuje, że choć nauczane treści dotyczą epok sprzed kilku lub nawet kilkunastu wieków, to bez trudu można połączyć je z obecnymi możliwościami oferowanymi przez rozwój technologiczny, a zatem pokazać ich aktualność i ponadczasowość. Zastosowanie technologii multimedialnej wprowadza także element rywalizacji, który z jednej strony przeciwdziała znużeniu podczas zajęć, z drugiej motywuje uczniów do koncentracji na prezentowanych treściach, gdyż zdają sobie sprawę z tego, że jeśli nie będą uważać, to nie uda im się wygrać. Daje to uczniom także możliwość natychmiastowego sprawdzenia swojej wiedzy i tego, ile udało im się zapamiętać z lekcji.

7. Cel ogólny zajęć

Nabycie wiedzy z zakresu sztuki średniowiecznej – cechy stylu romańskiego oraz stylu gotyckiego, podobieństwa i różnice między nimi, przykłady sztuki średniowiecznej reprezentującej oba te style.

8. Cele szczegółowe zajęć

1. ZP I.2.1. Uczeń analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia₁ wywodu oraz argumentację.

2. ZP I.2.6. Uczeń odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki.
3. ZP I.2.7. Uczeń odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej, stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu.

9. Metody i formy pracy>

Metody pracy:

- rozmowa wstępna
- elementy wykładu
- praca z tekstem kultury
- ćwiczenia interaktywne

Formy pracy:

- praca zdalna przy wykorzystaniu Microsoft Teams lub innej platformy do nauki zdalnej
- praca indywidualna
- praca zbiorowa

10. Środki dydaktyczne

Potrzebne środki dydaktyczne:

- platforma do nauki zdalnej Microsoft Teams (lub inna dająca podobne możliwości interakcji)
- materiały z portalu **e-podręczniki**: [„Sztuka cenniejsza niż złoto”](#)
- materiały audiowizualne na platformie **YouTube**: [Kolegiata w Tumie](#) / [Kościół Mariacki w Krakowie](#) / [Tomasz Bagiński „Katedra”](#)
- ćwiczenie interaktywne stworzone na platformie **LearningApps**: [„Styl: romański czy gotycki?”](#)

11. Wymagania w zakresie technologii

- dostęp do internetu
- komputer / tablet / smartfon
- konto na platformie do nauki zdalnej

12. Przebieg zajęć

Aktywność nr 1

Temat:

Informacje wstępne na temat sztuki średniowiecza

Czas trwania

5 minut

Opis aktywności

Nauczyciel podaje temat lekcji, następnie zostaje zainicjowana krótka rozmowa na temat średniowiecza: cech charakterystycznych epoki, dominującego w niej światopoglądu, wyznawanych wartości – uczniowie dzielą się swoimi przemyśleniami na temat tego czy – a jeśli tak, to w jaki sposób – charakter epoki mógł znaleźć swoje odzwierciedlenie w sztuce.

Aktywność nr 2

Temat

Styl romański

Czas trwania

14 minut

Opis aktywności

Uczniowie zapoznają się fragmentem tekstu zamieszczonym na platformie **e-podręczniki** pt. [„Sztuka cenniejsza niż złoto”](#), który został poświęcony stylowi romańskiemu – wypisują cechy tego stylu oraz charakterystyczne dla niego formy wyrazu artystycznego. Następnie uczniowie przechodzą do sekcji „Arcydzieła sztuki średniowiecznej w Polsce” i na zamieszczonych przykładach dzieł szukają wcześniej wypisanych cech stylu romańskiego. (Opis pisemny wybranego dzieła może być elementem lekcji bądź stanowić zadanie domowe). W ramach podsumowania tej części zajęć uczniowie oglądają krótki [film na platformie YouTube](#), który przedstawia Kolegiatę w Tumie należącą do najlepszych przykładów architektury romańskiej w Polsce.

Aktywność nr 3

Temat

Styl gotycki

Czas trwania

14 minut

Opis aktywności

Uczniowie zapoznają się fragmentem tekstu zamieszczonym na platformie **e-podręczniki** pt. [„Sztuka cenniejsza niż złoto”](#), który został poświęcony stylowi gotyckiemu – wypisują cechy tego stylu oraz charakterystyczne dla niego formy wyrazu artystycznego. Następnie uczniowie przechodzą do sekcji „Arcydzieła sztuki średniowiecznej w Polsce” i na zamieszczonych przykładach dzieł szukają wcześniej wypisanych cech stylu gotyckiego. (Opis pisemny wybranego dzieła może być elementem lekcji bądź stanowić zadanie domowe). W ramach podsumowania tej części zajęć uczniowie oglądają krótki [film na platformie YouTube](#), który przedstawia Kościół Mariacki w Krakowie będący jednym z najbardziej znanych przykładów architektury gotyckiej w Polsce.

Aktywność nr 4

Temat

Podsumowanie lekcji, utrwalenie wiedzy w ćwiczeniach

Czas trwania

12 minut

Opis aktywności

W ramach podsumowania zajęć i utrwalenia wiadomości z lekcji oraz porównania obu stylów, uczniowie wykonują ćwiczenie interaktywne przygotowane przez nauczyciela na platformie **LearningApps**: [„Styl: romański czy gotycki?”](#)

Na koniec lekcji uczniowie oglądają na platformie **YouTube** nominowaną do Oscara animację [Tomasza Bagińskiego pt. „Katedra”](#) – celem tego jest pokazanie uczniom, że sztuka średniowiecza wciąż inspiruje, nawet współczesnych twórców, a zatem dalej „żyje” w kulturze, jest więc ponadczasowa.

13. Sposób ewaluacji zajęć

Ewaluacja zostanie przeprowadzona w formularzu Google, uczniowie wypowiedzą się w następujących kwestiach:

- *Co najbardziej Ci się podobało?*
- *Co najmniej Ci się podobało?*
- *Co było dla Ciebie łatwe?*
- *Co stanowiło największą trudność?*

(Ewaluację można także przeprowadzić w formie bezpośredniej rozmowy z uczniami podczas zajęć).

14. Licencja

CC BY-NC-SA 4.0 - Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe. [Przejdź do opisu licencji](#)

15. Wskazówki dla innych nauczycieli korzystających z tego scenariusza

Lekcja jest przeznaczona do realizacji w formie zdalnej, jednakże w zależności od możliwości sprzętowych szkoły można ją również przeprowadzić stacjonarnie. Zaproponowaną platformę, która służy do stworzenia ćwiczenia interaktywnego (tu: *LearningApps*), można zmienić na analogiczną wedle preferencji prowadzącego zajęcia. Scenariusz powinien zostać dostosowany do możliwości zespołu uczniowskiego. W zależności od szybkości pracy uczniów, można urozmaicić lekcję dyskusją na temat prezentowanych dzieł sztuki (wrażenia estetyczne uczniów) lub animacji Tomasza Bagińskiego (np. symbolika gry świateł, postać pielgrzyma).

16. Materiały pomocnicze

17. Scenariusz dotyczy platformy epodreczniki.pl

18. Forma prowadzenia zajęć: zdalna

